

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
EDUKACJA Wczesnoszkolna
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2 IM. HENRYKA SIENKIEWICZA
W MUROWANEJ GOŚLINIE**

WYMAGANIA EDUKACYJNE UCZNIĄ KLASY I

Oczekiwane efekty oddziaływania na inteligencję językową

Sluchanie

Uczeń:

- dokonuje analizy i syntezy słuchowej wyrazów,
- z uwagą słucha poleceń i wypowiedzi innych osób,
- skupia uwagę na słuchanym tekście, audycjach radiowych i telewizyjnych, muzyce i wypowiedziach innych osób,
- stara się zrozumieć otrzymany komunikat,
- prosi o wyjaśnienie komunikatu, którego nie zrozumiał,
- nie przerywa wypowiedzi innym osobom, nie przeszkadza innym w czasie, kiedy się wypowiadają.

Czytanie

Uczeń:

- czyta proste teksty głośno i po cichu,
- czyta teksty drukowane i pisane,
- rozumie samodzielnie przeczytane teksty,
- rozumie, że umiejętność czytania jest niezbędna dla uczenia się i rozwoju osobistego,
- przestrzega zasad higieny czytania.

Małe formy teatralne

Uczeń:

- przygotowuje rolę do odegrania jej w przedstawieniu, ilustrując ją głosem, mimiką i gestykulacją, za pomocą rekwizytu,
- uczestniczy w kilku przedstawieniach teatralnych,
- wyraża swoją opinię o obejrzanym przedstawieniu,
- recytuje z pamięci rymowanki i wiersze.

Pisanie

Uczeń:

- poprawnie odwzorowuje kształty poznanych liter,
- poprawnie łączy litery w wyrazach,
- poprawnie i estetycznie przepisuje wyrazy i zdania,
- poprawnie pisze z pamięci wyrazy i zdania,
- układa i zapisuje krótkie zdania,
- pisze życzenia z pomocą nauczyciela.

Ortografia

Uczeń:

- rozpoczyna zdania wielką literą i kończy je kropką, pytajnikiem lub wykrzyknikiem
- zależnie od rodzaju zdania,
- pisze wielką literą: imiona, nazwiska, nazwy miast, rzek, państw,
- poprawnie dzieli wyrazy przy przenoszeniu,
- przepisuje poprawnie wyrazy i zdania,
- pisze poprawnie z pamięci wyrazy i zdania.
- rozróżnia litery i głoski, sylaby, słowa i wyrazy,
- wymienia samogłoski i spółgłoski,
- wymienia spółgłoski miękkie,
- wymienia dwuznaki i litery ze znakami diakrytycznymi,
- dzieli wyrazy na sylaby i tworzy wyrazy z sylab,
- wskazuje w zdaniu wyrazy,
- rozpoznaje w tekście zdania: oznajmujące, pytające, rozkazujące, wykrzyknikowe.

Kształcenie literackie

Uczeń:

- w czytanej książce wskazuje tytuł, nazwisko autora i ilustratora, nazwę wydawnictwa, spis treści,
- odróżnia wiersze od utworów prozą,
- wyszukuje w wierszu rymujące się wyrazy, wersy i strofy,
- wskazuje w utworze bohaterów, określa miejsce i czas akcji,
- wypowiada własne zdanie na temat przeczytanego utworu,
- korzysta z biblioteki szkolnej,
- ma swoje ulubione książki, utwory prozatorskie i poetyckie,

- wymienia nazwiska trzech pisarzy książek dla dzieci i tytuły ich utworów.

Oczekiwane efekty oddziaływania na inteligencję matematyczno-logiczną

Uczeń:

- rozwinął spostrzegawczość, uwagę i pamięć,
- nabrał nawyku sprawdzania wyników swojej pracy,
- stosuje umiejętności matematyczne w codziennym życiu,
  - rozumie pojęcia związane ze stosunkami przestrzennymi i potrafi się nimi posługiwać do określania swojego położenia i położenia przedmiotów,
    - wskazuje cechy wspólne i cechy różniące przedmioty,
  - porównuje i szereguje przedmioty pod względem wskazanej cechy,
  - dostrzega cechę, według której uporządkowane są przedmioty, osoby,
  - dostrzega regularność wzoru i go kontynuuje,
    - używa liczebników głównych i porządkowych,
  - zapisuje liczby cyframi (zakres do 50),
  - porównuje i porządkuje liczby w zakresie 50,
    - dodaje i odejmuje w zakresie 50,
  - dodaje i odejmuje dziesiątki,
  - sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania,
  - zna znaczenie liczby 0 w dodawaniu i odejmowaniu,
  - rozwiązuje i układa zadania tekstowe na dodawanie i odejmowanie,
  - wyróżnia w zadaniu: dane, szukaną i związki między nimi,
  - sprawdza poprawność rozwiązania zadania,
  - udziela odpowiedzi na pytanie zadania,
  - oblicza niewiadomą wielkość w równaniach z okienkami,
  - zna wprowadzone jednostki miary i ich skróty: centymetr (cm), kilometr (km),
    - mierzy długość wskazanego obiektu w centymetrach,
  - wykonuje proste obliczenia dotyczące długości,
  - zna wprowadzone jednostki czasu i ich skróty: godzina (godz.),
    - odczytuje wskazania zegara (pełne godziny),
    - wykonuje proste obliczenia zegarowe, – posługuje się pojęciami: banknot, moneta,
  - zna wprowadzone jednostki pieniężne i ich skróty: złoty (zł), grosz (gr),
    - zna monety: 1 zł, 2 zł, 5 zł i banknot 10 zł
    - , – zna monety: 1 gr, 2 gr, 5 gr i 10 gr, – wykonuje proste obliczenia pieniężne,
  - zna pojęcia: liczba, cyfra, liczba jednocyfrowa, liczba dwucyfrowa,
    - zna kolejność dni tygodnia i miesięcy w roku,
  - wykonuje proste obliczenia kalendarzowe,
    - zna wprowadzone jednostki masy i ich skróty: kg (kg),
  - waży przedmioty; różnicuje przedmioty na lżejsze, cięższe, ważące tyle samo,
    - wykonuje proste obliczenia dotyczące masy,
      - zna wprowadzone jednostki pojemności i skrót: litr (l),
    - odmierza płyny kubkiem i miarką litrową,
    - wykonuje proste obliczenia dotyczące pojemności,
    - odczytuje wskazania termometru.

Edukacja społeczna

Uczeń:

- zna swoje imię, nazwisko i adres zamieszkania, wie, komu może ujawniać te dane,
- zna nazwę i adres szkoły oraz nazwiska swoich nauczycieli,
- zna swoje mocne i słabe strony, swoje zainteresowania i skuteczne dla siebie sposoby uczenia się,
- rozróżnia, nazywa i rozumie swoje emocje oraz stara się nimi kierować,
- stosuje zwroty grzecznościowe w stosunku do dorosłych i rówieśników,
- zna i stosuje zasady właściwego zachowania się w szkole w stosunku do dorosłych i rówieśników,
- zna regulaminy szkoły, klasy i ich przestrzega,
- wie, jaka może być struktura rodziny oraz jakie prawa i obowiązki ma każdy z jej członków,
  - wie, jakiej jest narodowości,
  - zna symbole narodowe Polski (godło, flaga, hymn) i wie, jak się wobec nich zachować,
- zna nazwę stolicy Polski, jej herb i zabytki,
  - zna nazwę województwa, w którym mieszka, nazwę stolicy tego województwa oraz nazwę miejscowości, w której mieszka, i umie powiedzieć o niej kilka zdań,
- rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej.

Oczekiwane efekty oddziaływania na inteligencję przyrodniczą

Uczeń:

- ma świadomość wzajemnej zależności człowieka i świata przyrody,
- dba o przyrodę,
- jest świadomy cykliczności zjawisk przyrodniczych,
- nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku,
- wymienia czynniki atmosferyczne wpływające na pogodę,
- obserwuje pogodę i dostosowuje swój ubiór do warunków pogodowych,
- zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych i wie, jak się zachować w sytuacji zagrożenia,
- rozpoznaje i nazywa wybrane rośliny występujące w takich środowiskach przyrodniczych, jak: park, las, pole uprawne, sad, ogród (działka),
- wskazuje różnice między drzewem, krzewem i rośliną zielną,
- wymienia po trzy nazwy drzew (iglastych, liściastych), krzewów i roślin zielnych występujących w Polsce oraz w najbliższej okolicy swego zamieszkania,
- wymienia warunki niezbędne roślinom do rozwoju,
- opisuje, co się dzieje z roślinami w różnych porach roku,
- rozpoznaje i nazywa wybrane zwierzęta żyjące w takich środowiskach przyrodniczych, jak: park, las, pole uprawne, sad, ogród (działka),
- wymienia nazwy zwierząt, które można hodować w domu,
- opisuje sposoby opieki nad zwierzętami domowymi,
- wymienia nazwy trzech roślin i trzech zwierząt, które są w Polsce pod ochroną,
- opisuje, co się dzieje ze zwierzętami w różnych porach roku (odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy, cykle rozwojowe),
- zna zagrożenia dla ludzi ze strony zwierząt i sposoby radzenia sobie z nimi,
- zna zawody związane z opieką nad roślinami i zwierzętami,
- zna budowę zewnętrzną człowieka,
- przestrzega higieny osobistej,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa w szkole oraz w drodze do i ze szkoły,
- zna numery alarmowe służb ratowniczych (policja, pogotowie, straż pożarna) i umie wezwać pomoc,
- zna zagrożenia ze strony ludzi; wie, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc,
- wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw,
- rozsądnie korzysta z radia i telewizji, internetu, komputera,
- umie opatrzyć drobne zranienie,
- posługuje się pojęciami: rok, miesiąc, tydzień, doba, dzień,
- nazywa pory roku, miesiące i dni tygodnia,
- posługuje się kalendarzem.

Edukacja plastyczna

Uczeń:

- rozwinął wrażliwość na doznania estetyczne, wyobraźnię przestrzenną, koordynację wzrokowo-ruchową i sprawność manualną, umiejętność koncentracji uwagi, indywidualne podejście do działań twórczych,
- wyraża w swojej pracy plastycznej indywidualny stosunek do prezentowanego tematu,
- wzbogaca swoje prace plastyczne, różnicując linie, kształty, faktury i barwy, co świadczy o rozwoju warsztatu plastycznego,
- wzbogaca swoje prace o szczegóły świadczące o rozwoju percepcji wzrokowej, umiejętności obserwacji i korzystania ze zdobytych doświadczeń,
- poprawnie posługuje się podstawowymi narzędziami i materiałami plastycznymi,
- ilustruje sceny i sytuacje inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką,
- wykonuje proste rekwizyty i wykorzystuje je w małych formach teatralnych,
- zna pojęcia: portret, autoportret, barwy podstawowe, barwy pochodne,
- wymienia nazwy dziedzin działalności twórczej człowieka (malarstwo, rzeźba, grafika) i wypowiada się na ich temat,
- uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły i najbliższego środowiska (muzeum, teatr, kino, wystawy).

Edukacja techniczna

Uczeń:

- przygotowuje stanowisko do pracy i porządkuje je po jej zakończeniu,
- bezpiecznie posługuje się narzędziami,
- udziela pierwszej pomocy przy skaleczeniu,
- wykonuje pracę zgodnie z podaną instrukcją,
- zna właściwości różnych materiałów,
- umie posługiwać się różnymi narzędziami (nożyczki, nóż, kolec, dziurkacz itp.),
- dobiera materiały i narzędzia do wykonywanej pracy,
- pracuje w zespole i dzieli pracę między jego członków,

- oszczędza materiały,
- wymienia kilka wynalazków technicznych i rozumie ich znaczenie dla rozwoju cywilizacji,
- uznaje zasadę, że praca powinna być wykonana dokładnie, solidnie i w terminie,
- wie, że warunkiem efektywnej pracy jest jej właściwe zaplanowanie, wykonanie i kontrola efektu końcowego,
- zna ogólne zasady działania urządzeń domowych, mediów i ich obsługi.

Oczekiwane efekty oddziaływania na inteligencję muzyczną

Uczeń:

- śpiewa piosenki: solo, w duecie, w zespole,
- wyróżnia w piosenkach zwrotki i refren,
- rozróżnia dźwięki: wysokie, niskie i średnie, głośne i ciche, szybkie i wolne, wesołe i smutne,
- gra na instrumentach perkusyjnych,
- wie, że muzykę zapisuje się za pomocą nut,
- wykorzystuje muzykę do ekspresji emocjonalnej i ruchowej,
- słucha w skupieniu utworów muzycznych,
- określa nastrój utworu,
- ilustruje ruchem słuchany utwór,
- tańczy poznane układy taneczne (kozierajka, walc, polka trambłanka, taniec regionalny, trojak),
- rozróżnia brzmienie poznanych instrumentów,
- rozróżnia głosy męskie i żeńskie,
- ma swoje ulubione piosenki i utwory muzyczne,
- zna instytucje związane z muzyką i umie się w nich odpowiednio zachować.

Efekty wychowania fizycznego

Uczeń:

- rozwinął sprawność fizyczną i świadomość potrzeb własnego ciała,
- rozumie znaczenie ćwiczeń dla rozwoju fizycznego,
- rozumie znaczenie odżywiania dla rozwoju fizycznego,
- przestrzega zasad higieny,
- prawidłowo siedzi w ławce, przy stole itp.,
- przestrzega reguł współdziałania w zespole,
- przestrzega zasad rywalizacji,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas uprawiania sportów,
- wie, jak się zachować w razie wypadku lub kontuzji,
- biega po wyznaczonych trasach,
- skacze: obunóż, jednonóż, przez przeszkody,
- rzuca i chwytą piłkę jedną ręką, obiema, rzuca nią do celu i na odległość, toczy ją i kozłuje,
- pokonuje przeszkody naturalne i sztuczne,
- wykonuje ćwiczenia rytmiczno-taneczne,
- wykonuje ćwiczenia równoważne,
- jeździ na sankach, łyżwach, rolkach,
- wie, że dzieci niepełnosprawne znajdują się w trudnej sytuacji, więc im pomaga.

WYMAGANIA EDUKACYJNE UCZNIĄ KLASY II

Obowiązujący program nauczania w klasach: II i III „Doświadczanie świata” .

EDUKACJA POLONISTYCZNA

1. SŁUCHANIE I MÓWIENIE

Uczeń:

- uważnie i ze zrozumieniem słucha czytanego tekstu i wypowiedzi innych i korzysta z przekazywanych informacji
- wypowiada się na podane tematy zdaniami, poprawnie pod względem gramatycznym i stylistycznym, podczas wypowiedzi stosuje: pauzy, właściwą intonację, poprawnie artykułuje głoski
- tworzy kilkuzdaniową wypowiedź na podany temat
- formułuje pytania do tekstów i ilustracji
- układa dialogi w konkretnych sytuacjach
- recytuje wiersze, z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji.

2. CZYTANIE I PISANIE

Uczeń:

- czyta głośno, zdaniami z uwzględnieniem znaków przestankowych opracowane wcześniej teksty
- czyta wybrane przez siebie i wskazane przez nauczyciela książki, wypowiada się na ich temat
- czyta z podziałem na role opracowane wcześniej teksty
- wymienia postaci występujące w utworze
- potrafi ocenić postępowanie bohaterów
- chronologicznie układa wydarzenia
- określa nastrój w utworze
- rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi
- wyszukuje w tekście potrzebne informacje
- poprawnie pisze i łączy litery, dba o czytelność i estetykę zapisu
- przepisuje tekst zachowując połączenia i odległości między wyrazami
- poprawnie pisze z pamięci i ze słuchu w zakresie poznanych reguł ortograficznych
- redaguje i zapisuje opis przedmiotu
- pisze kilkuzdaniową wypowiedź
- stosuje zasady pisania listów i życzeń
- w miarę możliwości samodzielnie realizuje pisemne zadania domowe.

3. ORTOGRAFIA I GRAMATYKA

Uczeń:

- rozróżnia głoski, litery, samogłoski i spółgłoski
- zna alfabet i kolejność alfabetyczną
- poprawnie dzieli wyrazy na sylaby
- układa zdania z rozsypanki wyrazowej
- wskazuje podstawowe części mowy w zdaniu: rzeczowniki i czasowniki i przymiotniki
- rozpoznaje liczby i rodzaje (w liczbie pojedynczej)
- tworzy wyrazy pokrewne
- rozpoznaje i układa zdania: oznajmujące, pytające, rozkazujące
- pisze poprawnie opracowane wyrazy z trudnościami ortograficznymi („ó”, „rz-ż”, „h”, „ą”, „ę”, „-arz”, „-erz”)
- rozwija zdania za pomocą podanego słownictwa
- stosuje najczęściej używane skróty.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Uczeń:

- określa pozycję cyfr w dziesiętkowym systemie pozycyjnym
- pisze i odczytuje liczby cyframi i słowami w zakresie 60
- porównuje i porządkuje liczby dwucyfrowe
- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 60 z przekroczeniem progu dziesiętkowego, sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania
- biegle mnoży i dzieli liczby w zakresie pierwszej ćwiartki tabliczki mnożenia; sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia
- rozpoznaje liczby parzyste i nieparzyste
- rozpoznaje znaki rzymskie w zakresie XII
- zachowuje kolejność wykonywanych działań arytmetycznych
- układa treść stosownie do przedstawionej sytuacji, formuły matematycznej
- uzupełnia treść zadania o brakujące dane
- samodzielnie rozwiązuje proste zadania tekstowe
- rozpoznaje i nazywa koła, prostokąty, kwadraty i trójkąty
- rysuje odcinki o podanej długości
- rysuje drugą połowę figury symetrycznej
- poprawnie zapisuje daty różnymi sposobami; porządkuje chronologicznie daty; wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych
- zaznacza i odczytuje wskazania na zegarze w systemie 12- i 24-godzinnym; posługuje się pojęciami: godzina i pół godziny, kwadrans, minut
- wykonuje proste obliczenia zegarowe
- posługuje się jednostkami miar dotyczącymi mierzenia długości, szerokości i wysokości, ważenia i odmierzenia płynów
- wykonuje łatwe obliczenia dotyczące poznanych miar
- dokonuje obliczeń pieniężnych w zakresie 60 zł
- odczytuje temperaturę
- odczytuje dane z tabeli

- posługuje się linijką, mierzy z odpowiednią dokładnością.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

Uczeń:

- obserwuje przyrodę wiąże przyczynę powstawania wybranych zjawisk ze skutkami
- zna nazwy i kolejność występowania miesięcy
- rozróżnia poszczególne elementy pogody
- zna wybrane znaki drogowe i zasady bezpiecznego poruszania się po drogach
- wskazuje różnice między wsią, a miastem
- zna najbliższą okolicę, określa położenie swojej miejscowości
- określa powiat, województwo i gminę
- zna krajobraz najbliższej okolicy i jego elementy
- zna położenie Polski w Europie
- zna sad, ogród, łąkę budowę roślin oraz wybrane zwierzęta żyjące w sadzie, w ogrodzie i na łące
- zna cykl rozwojowy niektórych roślin
- wymienia części, z jakich składa się kwiat
- określa zmiany zachodzące w przyrodzie w poszczególnych porach roku
- rozumie konieczność dbania o swoje zdrowie i bezpieczeństwo
- podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku
- rozumie znaczenie powietrza i wody dla życia
- identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami

EDUKACJA SPOŁECZNA

Uczeń:

- respektuje prawa ucznia i jego obowiązki
- rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej
- dostosowuje swe oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny

EDUKACJA MUZYCZNA

Uczeń:

- aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy
- głośno i wyraźnie śpiewa piosenki indywidualnie i zbiorowo
- gra na instrumentach perkusyjnych proste rytmy
- rozpoznaje głosy ludzkie (sopran, bas) oraz barwę wprowadzonych instrumentów muzycznych
- reaguje ruchem na zmianę tempa i dynamiki
- tworzy proste ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów oraz improwizacje ruchowe do muzyki
- tańczy podstawowe kroki i figury do wybranych tańców ludowych.

EDUKACJA PLASTYCZNA

Uczeń:

- tworzy barwy pochodne i nazywa je
- tworzy różne kompozycje
- rozróżnia dzieła malarskie: portret, krajobraz
- planuje kolejne czynności prawidłowo używa narzędzi i właściwie dobiera materiały do wykonywanej pracy
- przedstawia wydarzenia i zjawiska, posługując się kształtem, barwą i fakturą w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni
- ekonomicznie korzysta ze zgromadzonych materiałów
- wyjaśnia sposób wykorzystania poznanych urządzeń
- odmierza i tnie papier
- utrzymuje ład i porządek w swoim miejscu pracy.

WYCHOWANIE TECHNICZNE

Uczeń:

- dba o estetykę prac i dobrą organizację warsztatu pracy
- majsterkuje np. latawce, wiatraczki
- w miarę możliwości konstruuje urządzenia techniczne z gotowych zestawów do montażu
- wykonuje prace zgodnie z podaną instrukcją (wycina, zagina, skleja)
- ostrożnie i sprawnie obchodzi się z narzędziami i urządzeniami wykorzystywanymi podczas pracy
- utrzymuje porządek wokół siebie
- zna telefony alarmowe, wie, jak zachować się w sytuacji wypadku

WYCHOWANIE FIZYCZNE I EDUKACJA ZDROWOTNA

Uczeń:

- wykonuje zbiórki zgodnie z podaną komendą
- przyjmuje pozycje wyjściowe do ćwiczeń
- celuje przyborami do przedmiotów
- pokonuje przeskoki przybory, przyrządy
- sprawnie, w różnym tempie porusza się po wyznaczonym torze
- posługuje się piłką: rzuca, chwytą, kozłuje
- wykonuje przeskoki zawrotne przez ławeczkę
- uczestniczy w grach i zabawach ruchowych
- skacze przez skakankę,
- dba o higienę osobistą
- przestrzega ustalonych reguł gier i zabaw, wie, jak należy zachowywać się w sytuacjach zwycięstwa, w miarę swoich możliwości radzi sobie z porażkami
- przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć ruchowych; posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem.

WYMAGANIA EDUKACYJNE UCZNIĄ KLASY III

Obowiązujący program nauczania w klasach: II i III „Doświadczenie świata” .

EDUKACJA POLONISTYCZNA

1. SŁUCHANIE I MÓWIENIE

Uczeń:

- opowiada teksty używając zdań rozwiniętych
- czyta książki i czasopisma dziecięce
- dzieli się wrażeniami po przeczytanych lekturach
- wyodrębnia bohaterów i kolejne wydarzenia
- prawidłowo określa czas i miejsce akcji utworów
- wyszukuje w tekstach fragmenty na określone przez nauczyciela tematy
- ocenia postępowanie bohatera z uzasadnieniem
- aktywnie uczestniczy w zbiorowym wyróżnianiu w utworach literackich opowiadania i opisu,
- samodzielnie wyróżnia dialogi
- wygłasza wiersze z pamięci, recytuje teksty z odpowiednią intonacją
- płynnie i poprawnie czyta z podziałem na role
- samodzielnie układa i pisze krótkie opowiadania „twórcze”
- uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji
- tworzy kilkudzaniową wypowiedź, opowiadanie, opis
- wypowiada się na podany temat w formie zdań złożonych
- wypowiada się na temat przeczytanych książek
- dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych
- uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych
- dba o kulturę wypowiedzianą; poprawnie artykułuje głoski, akcentuje wyrazy, stosuje pauzy i właściwą intonację w zdaniu oznajmującym, pytającym i rozkazującym; stosuje formuły grzecznościowe.

2. CZYTANIE I PISANIE

Uczeń

- czyta płynnie i wyraziście wcześniej wyuczone teksty
- czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci na I etapie edukacyjnym, wyciąga z nich wnioski
- czyta cicho ze zrozumieniem
- wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych na I etap edukacyjny
- zna formy użytkowe: życzenia, zaproszenie, zawiadomienie, list, notatka do kroniki; potrafi z nich korzystać
- przejawia wrażliwość estetyczną, rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi
- w tekście literackim zaznacza wybrane fragmenty, określa czas i miejsce akcji, wskazuje głównych bohaterów
- czyta teksty i recytuje wiersze, z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji

- ma potrzebę kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci, czyta wybrane przez siebie i wskazane przez n – la książki
- pisze czytelnie i estetycznie (przestrzega zasad kaligrafii), dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną
- przepisuje teksty, pisze z pamięci i ze słuchu
- układa w formie pisemnej: kilkudzaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie, opis, list, życzenia i zaproszenie
- samodzielnie układa i pisze krótkie opowiadania „twórcze”
- używa zdań złożonych
- potrafi ułożyć dialog
- stosuje skróty i zwroty grzecznościowe, używając wielkich liter
- potrafi zaadresować kopertę
- pisze we właściwym tempie.

3. ORTOGRAFIA I GRAMATYKA

Uczeń:

- rozpoznaje i układa wszystkie rodzaje zdań
- przyporządkowuje odpowiednie znaki interpunkcyjne podanym zdaniom
- dostrzega różnicę pomiędzy literą i głoską; dzieli wyrazy na sylaby; oddziela wyrazy w zdaniu, zdania w tekście
- rozpoznaje poznane części mowy
- określa liczby, osoby i czasy czasowników
- stopniuje przymiotniki,
- zna i stosuje zasady ortograficzne z „ż”, „ó” i „rz” wymiennym, „rz” po spółgłoskach oraz łączną pisownię z „nie”
- pisze większości wyrazów przewidzianych w kl. III.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

Uczeń

- obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem
- opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, ogrodzie, parku, na łące i w zbiornikach wodnych
- nazywa charakterystyczne elementy krajobrazów Polski
- wymienia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski; rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne
- wyjaśnia zależność funkcjonowania przyrody od pór roku
- podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek
- zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin
- nazywa części ciała i organy wewnętrzne zwierząt oraz ludzi
- zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia i stosuje się do zaleceń lekarza
- dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych, orientuje się w zagrożeniach pogodowych oraz ze strony roślin i zwierząt
- rozpoznaje i nazywa: zboża, rośliny oleiste i włókniste oraz okopowe
- uzupełnia ogniwa łańcucha pokarmowego
- określa typ lasu i wyróżnia jego warstwy oraz roślinność typową dla tych warstw
- zna czynniki wpływające na warunki życia w lesie i polu
- zna najstarsze miasta i dawne stolice Polski
- wymienia nazwy krain geograficznych w Polsce
- określa kierunki na mapie
- zna budowę wybranych roślin i zwierząt oraz ich tryb życia
- zna podstawowe rośliny i zwierzęta chronione.

EDUKACJA SPOŁECZNA

Uczeń:

- zna najbliższą okolicę, jej ważniejsze obiekty
- zna symbole narodowe i najważniejsze wydarzenia historyczne
- identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami; podejmuje obowiązki domowe i wypełnia je, dostosowuje swe oczekiwania do sytuacji ekonomicznej rodziny
- odróżnia dobro od zła, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym; nie krzywdzi słabszych pomaga potrzebującym
- jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej; wie, że ludzie mają równe prawa
- zna prawa ucznia i jego obowiązki, respektuje je

- wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników
- zna zagrożenia ze strony ludzi.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Uczeń

- liczy (w przód i tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000
- zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000
- porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000
- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100, sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania
- podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia; sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia
- rozwiązuje równania jednodziałaniowe z niewiadomą
- rozwiązuje zadania tekstowe na porównywanie różnicowe
- wykonuje obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość)
- mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości; posługuje jednostkami: milimetr, centymetr, metr; wykonuje obliczenia dotyczące tych miar
- waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje obliczenia używając tych miar
- odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra
- odczytuje temperaturę
- odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII
- podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy; porządkuje chronologicznie daty, wykonuje obliczenia kalendarzowe
- odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinnym, posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta; wykonuje obliczenia zegarowe
- rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty; rysuje odcinki o podanej długości
- oblicza obwody trójkątów, kwadratów i prostokątów
- rysuje drugą połowę figury symetrycznej; rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu; kontynuuje regularność w prostych motywach
- wykonuje obliczenia dowolnym sposobem w zakresie 1000
- rozwiązuje zadania złożone dowolną metodą i układa treść zadań do rysunku, schematu graficznego i działania arytmetycznego
- posługuje się skrótami matematycznymi.

EDUKACJA PLASTYCZNA

Uczeń:

- przedstawia sceny, sytuacje i zjawiska oraz przedmioty z uwzględnieniem określonych kształtów i barw
- podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni
- realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych
- rozróżnia takie dziedziny działalności twórczej jak: architektura, sztuki plastyczne oraz inne określone dyscypliny sztuki (fotografika, film) i przekazy medialne, a także rzemiosło artystyczne i sztukę ludową
- rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury
- korzysta z przekazów medialnych; stosuje ich wytwory w swojej działalności twórczej
- określa swoją przynależność kulturową poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki
- nazywa barwy i ich odcienie
- zachowuje wielkość i proporcje w stosunku do kilku przedmiotów
- orientuje się w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku

WYCHOWANIE TECHNICZNE

Uczeń:

- rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń: transportowych, wytwórczych, informatycznych; orientuje się w rodzajach budowli
- orientuje się w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku
- określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych
- przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały oraz narzędzia
- rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej
- potrafi odmierzyć potrzebną ilość materiału
- posiada umiejętność odmierzania potrzebnej ilości materiału, cięcia papieru, tektury itp.

- korzysta z prostych instrukcji i schematów rysunkowych, montuje modele papierowe i z tworzyw sztucznych, w miarę możliwości obwody elektryczne
- dba o bezpieczeństwo własne i innych
- utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy
- właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych.
- wie, jak bezpiecznie poruszać się po drogach i korzystać ze środków komunikacji, wie, jak zachować się w sytuacji wypadku.

EDUKACJA MUZYCZNA

Uczeń:

- śpiewa poznane piosenki ze słuchu
- gra na instrumentach perkusyjnych oraz melodycznych
- realizuje sylabami rytmicznymi, gestem oraz ruchem proste rytmy i wzory rytmiczne
- reaguje ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany, zmiany tempa, metrum i dynamiki
- tańczy podstawowe kroki i figury krakowiaka, polki oraz innego tańca ludowego
- rozróżnia podstawowe elementy muzyki i znaki notacji muzycznej
- słucha muzyki i określa jej cechy
- tworzy proste ilustracje dźwiękowe
- improwizuje głosem i na instrumentach według ustalonych zasad
- wykonuje proste utwory, interpretuje je zgodnie z ich rodzajem i funkcją.

WYCHOWANIE FIZYCZNE I EDUKACJA ZDROWOTNA

Uczeń:

- realizuje marszobieg trwający co najmniej 15 minut
- wykonuje próbę siły mięśni brzucha oraz gibkości dolnego odcinka kręgosłupa
- przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń
- wykonuje przewrót w przód
- skacze przez skakankę, wykonuje przeskoki jednonóż i obunóż nad przeszkodami
- wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru, z przyborem i na przyrządzie
- posługuje się piłką: rzuca, chwytą, kozłuje, odbija i prowadzi ją
- bierze udział w zabawach i grach terenowych, zawodach sportowych, respektuje reguły i podporządkowuje się decyzjom sędziego
- dba o prawidłową postawę
- dba o higienę osobistą i czystość odzieży
- wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie oraz aktywność fizyczna
- przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć ruchowych; posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem
- potrafi wybrać bezpieczne miejsce do zabawy
- dba o higienę osobistą i czystość odzieży
- wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma aktywność fizyczna i właściwe odżywianie się
- dba o prawidłową postawę ciała
- wie, że nie można samodzielnie zażywać leków i stosować środków chemicznych niezgodnie z przeznaczeniem
- przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć ruchowych, posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem.

OBSZARY AKTYWNOŚCI

- umiejętności językowe: mówienie i słuchanie, czytanie i pisanie, ortografia i gramatyka
- umiejętności matematyczne: dodawanie i odejmowanie, mnożenie i dzielenie, zadania tekstowe, geometria, umiejętności praktyczne
- umiejętności społeczno – przyrodnicze
- rozwój artystyczny
- rozwój fizyczny
- rozwój społeczno-emocjonalny: stosunek do obowiązków szkolnych, praca na lekcji, relacje z rówieśnikami,
- osobiste osiągnięcia ucznia.

FORMY AKTYWNOŚCI

- czytanie
- wypowiedzi ustne
- recytacja
- wypowiedzi i prace pisemne (opowiadanie, opis, swobodne teksty, list, zaproszenie, zawiadomienie, karty pracy, testy, kartkówki, dyktanda)
- rozwiązywanie zadań i problemów
- prace domowe
- praca na zajęciach: samodzielna i w grupach
- aktywność
- stosowanie wiedzy w sytuacjach praktycznych
- prace plastyczno-techniczne
- ćwiczenia i zabawy ruchowe
- gry drużynowe

KONTROLA I OCENA OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ

Ocenianie – to proces gromadzenia informacji o uczniach, który jest integralną częścią procesu uczenia się i nauczania. W edukacji wczesnoszkolnej ocena pełni głównie funkcje diagnostyczne, służy wspieraniu szkolnej kariery uczniów oraz motywuje ich do nauki. Jej celem jest monitorowanie rozwoju ucznia. Ocenia podlega praca i postępy ucznia. Ocena ma wskazywać, co uczeń osiągnął, co robi dobrze, ile już potrafi. Ocena – to informacja o aktywności, postępkach i trudnościach oraz o uzdolnieniach i zainteresowaniach ucznia.

Ocenianie wspomagające ma charakter ciągły, odbywa się na bieżąco w klasie, podczas wielokierunkowej działalności ucznia, ponadto w każdym półroczu przeprowadza się co najmniej 2 testy sprawdzające wiedzę i umiejętności. Nauczyciel sprawdza wykonane prace, chwali za wysiłek, za chęci, za pracę. Stosuje wszystkie dostępne sposoby oceniania wspomagającego, tj.: obserwuje ucznia i jego pracę, rozmawia z nim, pisze recenzje prac i motywuje do dalszych wysiłków. Nauczyciel gromadzi swoje obserwacje, prowadzi elektroniczny dziennik. W ocenianiu stosuje następującą skalę:

6 – poziom bardzo wysoki (Doskonale! Brawo! Gratuluję! Brawo!): uczeń biegle korzysta ze zdobytych wiadomości

w różnych sytuacjach, twórczo rozwiązuje problemy, doskonale radzi sobie w nowych sytuacjach, proponuje śmiało, odważnie i twórcze rozwiązania problemów i zadań.

5 – poziom wysoki (Bardzo ładnie!): uczeń pracuje samodzielnie, sprawnie korzysta ze zdobytych wiadomości w różnych sytuacjach, rozwiązuje w praktyce zadania i problemy, potrafi poprawić błędy.

4 – poziom średni (Dobrze!): uczeń zazwyczaj pracuje samodzielnie, potrafi korzystać ze zdobytych wiadomości w typowych sytuacjach, rozwiązuje typowe zadania i problemy, a wskazane błędy potrafi poprawić.

3 – poziom zadowalający (Potrafisz lepiej. Powinno być lepiej.): uczeń, stosując zdobyte wiadomości, rozwiązuje łatwe zadania, z pomocą nauczyciela rozwiązuje niektóre typowe zadania i problemy o średnim stopniu trudności.

2 – poziom niski (Musisz jeszcze popracować.): uczeń wymaga wsparcia i pomocy ze strony nauczyciela w swoich działaniach i w rozwiązywaniu zadań, samodzielnie wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności.

1 – poziom niezadowalający (Bardzo słabo. Nie opanowałeś/aś wiadomości): uczeń nie podejmuje pracy na zajęciach pomimo wsparcia i pomocy nauczyciela, nie opanował podstawowych wiadomości przewidzianych na dany poziom kształcenia.

Na tej podstawie dokonują oceny opisowej ucznia, która powinna mieć charakter:

diagnostyczny – dająca odpowiedź na pytanie, jak daleko w rozwoju jest uczeń względem wymagań stawianych przez nauczyciela,

informacyjny – przekazującą informacje, co dziecko zdołało opanować, poznać, zrozumieć i jaki był jego wkład pracy,

korekcyjny – odpowiadającą na pytanie nad czym uczeń musi jeszcze popracować, co poprawić zmienić, udoskonalić. Wszyscy nauczyciele stosują jednolity sposób oceniania uczniów.

Nauczyciele dokonują oceny opisowej śródrocznej z końcem I półrocza i rocznej na koniec roku szkolnego.

Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się, uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego oraz orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego zgodnie z zaleceniami poradni. Nauczyciel może zastosować m.in. sprawdziany o obniżonym stopniu trudności, wydłużony czas pisania, zróżnicowane sposoby oceniania sprawdzianów. Zakres dostosowania wymagań oraz cele do osiągnięcia uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego określa indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), uwzględniający zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmocnienia poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

Przedmiotowy System Oceniania będzie podlegał ewaluacji za pomocą analizy dokumentów, ankiet, pomiaru dydaktycznego i innych narzędzi.

Opracowała: Aneta Ruta-Ziemska i Krystyna Jarosz w konsultacji z nauczycielami edukacji wczesnoszkolnej.

1 września 2017 r.